

Załącznik nr 5 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 2017 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020

Załącznik nr 5 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 29 kwietnia 2014 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Przedmiot ochrony	Nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Podmiot odpowiedzialny
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Ochrona barier biogeochemicznych wokół zbiorników	Zachowanie lub kształtowanie istniejących pasów roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej wód). Na terenach leśnych stosowanie rębni złożonych w pasie o szerokości odpowiadającej wysokości drzewostanu wokół zbiorników. Zaleca się stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu.	Wszystkie stanowiska siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Gmina Miasto Szczecin, Gmina Stare Czarnowo, Gmina Gryfino
	Ochrona korytarzy migracyjnych i naturalnego układu roślinności wzdłuż strefy brzegowej naturalnych zbiorników	Upowszechnianie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, w szczególności z zakresu, ochrony krajobrazu i zachowania bioróżnorodności, ochrony gruntów rolnych oraz ochrony wód, przy uwzględnieniu potrzeb ochrony siedliska, stanowiącego przedmiot ochrony.	Wszystkie stanowiska siedliska	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Ochrona właściwości fizykochemicznych wód zbiorników mezo-eutroficznych i eutroficznych o	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w zakresie utrzymywania płatów siedliska jako nieużytków rybackich z dopuszczeniem punktowej ingerencji w celu urządzenia i utrzymania punktów czerpania wód..	Wszystkie stanowiska siedliska na terenach leśnych	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

	zlewniach zalesionych			
	Modyfikacja gospodarki rybackiej	Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, poprzez: 1) kształtowanie ichtiofauny w sposób naturalny lub zarybianie rodzimymi gatunkami drapieżnymi; 2) użytkowanie stawnych narzędzi połowowych Zwiększenie nadzoru w celu wyeliminowania kłusownictwa.	Wszystkie zbiorniki stanowiące użytki rybackie i wędkarskie, czyli w rozumieniu Planu znajdujące się poza lasami	Użytkownik rybacki ²⁾ , w zakresie eliminacji kłusownictwa: Państwowa Straż Rybacka, Policja, Straż Leśna, Straż Parku Krajobrazowego
	Ochrona powiązań ekologicznych starorzeczy z rzeką	Podczas prowadzenia prac hydrotechnicznych uwzględniać charakter siedliska poprzez utrzymywanie kontaktu hydrologicznego starorzeczy z rzeką Płonią.	Starorzecz w dolinie Płoni	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie uwarunkowań użytkowania rekreacyjnego zbiorników	Pogłębienie wiedzy na temat stanu ochrony i zagrożeń ekosystemów wodnych, w szczególności w kontekście pojemności rekreacyjnej i możliwości użytkowania rekreacyjnego zbiorników.	Jeziora Binowskie i Glinna	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wspólnie z Gminą Stare Czarnowo
6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis Festucion</i>)	Działania związane z ochroną czynną			
	Ochrona murawy kserotermicznej przed sukcesją zaroślowo-leśną	Utrzymanie niezadrzewionej i niezakrzaczonej 80% powierzchni siedliska. Ograniczanie zacienienia i niedopuszczanie do sukcesji zarośli i lasów na murawie poprzez wyrywanie młodych osik, wycinanie brzoź, buków i innych gatunków liściastych. Zachowywać rodzime dęby oraz ciepłolubne zarośla (tarnina, róże, głogi) jeśli nie zajmują więcej jak 20% powierzchni siedliska.	Jedyny płat siedliska w obrębie Pola Golfowego Binowo, niestanowiący gruntu rolnego Dz. 59/2 obręb Binowo	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z Binowo Park Sp. z o.o.
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			

<i>pallentis)</i>	Użytkowanie kośne murawy kserotermicznej	Działanie rekomendowane na zasadach koszenia raz w roku, nie wcześniej niż 15 lipca, wysokość koszenia – do 10 cm, w sposób nieniszczący struktury roślinności i gleby oraz usunięcie ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po pokosie.	Jedyny płat siedliska w obrębie Pola Golfowego Binowo, niestanowiący gruntu rolnego Dz. 59/2 obręb Binowo	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z Binowo Park Sp. z o.o.
	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych			
	Kontrola stanu siedliska	Kontrola ekspansji zarośli i drzew, ekspansywnych bylin. W razie potrzeby (zagrożenia stanu siedliska) inicjowanie działań z zakresu ochrony czynnej.	Jedyny płat siedliska w obrębie Pola Golfowego Binowo, niestanowiący gruntu rolnego Dz. 59/2 obręb Binowo	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Działania związane z ochroną czynną			
	Ochrona łąk świeżych przed sukcesją roślinności zaroślowej i leśnej	Obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych stanowiących siedlisko przyrodnicze. Fakultatywne: Utrzymanie niezadrzewionej i niezakrzaczonej 80% powierzchni siedliska. Niedopuszczanie do sukcesji zarośli i lasów na łąkach świeżych poprzez wrywanie młodych osik, wycinanie brzoź, buków, grabów, klonów, jaworów i innych gatunków liściastych z wyjątkiem rodzimych dębów oraz zarośli (tarnina, róże, głogi) jeśli nie zajmują one więcej jak 20% powierzchni siedliska. Działanie zrealizować poza okresem lęgowym ptaków.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze	Właściciele/ użytkownicy gruntów ²⁾
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Ekstensywne użytkowanie pastwiskowe i kośne łąk świeżych	Obligatoryjne: Zachowanie siedliska poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, utrzymujące siedlisko. Działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych Fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolnośrodowiskowego (w przypadku kontynuowania zobowiązań z PROW na lata 2007 – 2013) lub rolno-środowiskowo-klimatycznego (wg PROW na lata 2014 – 2020), ukierunkowanego na ochronę siedliska 6510. Działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Wszystkie stanowiska siedliska w obszarze	Właściciele/ użytkownicy gruntów ²⁾
7140	Działania związane z ochroną czynną			

Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Ograniczenie zarastania mszarów przez brzozy, świerki i olsze w celu utrzymania gatunków i roślinności typowej dla torfowisk przejściowych	Usuwać naloty i podrosty brzoź, świerków i olszy czarnej. Zachować można do 10% powierzchni torfowiska pod okapem brzoź (w postaci zwartych płatów na obrzeżach), ale nie tolerować olszy czarnej i świerków wkraczających na mszary. Działanie wykonać zimą, przy zamrożonej powierzchni torfowiska z obowiązkowym usunięciem wyciętych drzew poza obszar siedliska. W przypadku pokrycia ponad 80% powierzchni torfowiska przez młode drzewa - usuwać je sukcesywnie przez kolejne lata (jednorazowo odsłaniać nie więcej jak 1/3 powierzchni torfowiska). Kontrolować mszary i w razie potrzeby (obfitego pojawienia się nalotu i podrostu brzoź) - powtórzyć zabieg.	Wszystkie stanowiska siedliska	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, na terenie Lasów Państwowych – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Nadleśniczym Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie właściwych stosunków wodnych i charakterystyki fizyko-chemicznej wód zasilających	Stopniowe zamykanie sieci melioracyjnej poprzez dopuszczanie do naturalnych procesów zarastania i zamulania rowów odprowadzających wodę z torfowisk mszarnych. W przypadku istniejącego w wykopie odprowadzającym wodę istotnego spadku terenu – zbudowanie lub wkopanie progu zabezpieczającego przed przegłębieniem odpływu i spuszczeniem wody (np. oddz. 34f w Nadl. Gryfino). Zabezpieczenie wykonać z materiałów naturalnych.	Wszystkie stanowiska siedliska	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z Nadleśniczym Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska
		Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w zakresie rozwiązania problemu gospodarki ściekowej posesji sąsiadującej z mokradłem w oddz. 349 Nadl. Gryfino – budowa szczelnego, atestowanego zbiornika lub podłączenie do kanalizacji zbiorczej.	Dz. nr 348/1 obręb Binowo	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Ochrona barier biogeochemicznych wokół torfowisk mszarnych	Zachowanie lub kształtowanie istniejących pasów roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej mokradeł). Na terenach leśnych nie wykonywać rębni zupełnych w pasie o szerokości odpowiadającej wysokości drzewostanu wokół zbiorników. Zaleca się stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu także w młodszych klasach wieku, z brakiem lokalizowania punktów poboru wód w okrajach torfowisk przejściowych.	Wszystkie stanowiska siedliska	Właściciele/ użytkownicy gruntów ²⁾ przyległych do torfowisk, na terenach leśnych Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska
7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie uwarunkowań wpływających na kształtowanie się	Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku, w zakresie rozmieszczenia i oceny stanu zachowania jego poszczególnych płatów. Pogłębienie wiedzy o funkcjonowaniu siedliska w zakresie stosunków wodnych i biocenotycznych (zasilanie wodami, chemizm wód, roślinność, w tym brio flora oraz	Cały obszar Natura 2000, w tym płaty siedliska położone w rezerwacie przyrody	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

	siedliska	fauna reofilna). Weryfikacja zagrożeń i działań ochronnych (w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO).	„Źródłiskowa Buczyna” (oddz. 224-226, 229 obręb Rozdoły, Nadl. Gryfino) oraz płat siedliska w kompleksie lasów źródłiskowych na północny-zachód od Glinnej (cz. dz. nr 239/2, 239/1, 241, 244 obręb Glinna)	
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
	Utrzymanie stosunków wodnych warunkujących funkcjonowanie obszaru źródłiskowego	Spowolnienie odpływu wody z obszaru źródłiskowego poprzez wypłcenie przegłębionych rowów melioracyjnych (częściowe zasypianie rowów lokalnym materiałem organicznym) znajdujących się w otoczeniu siedliska, w granicach działki nr 239/1 obr. Glinna, stanowiącej łąkę położoną pomiędzy kompleksem źródłiskowym a rezerwatem Źródłiskowa Buczyna. Ewentualnie budowa zastawek na rowach melioracyjnych.	Płat siedliska w kompleksie lasów źródłiskowych na północny-zachód od Glinnej (cz. dz. nr 239/2, 239/1, 241, 244 obręb Glinna) oraz grunty sąsiadujące (dz. 239/1 obręb Glinna)	Właściciel/ użytkownik gruntu ²⁾
	Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów siedliska przyrodniczego	<u>Działania obligatoryjne:</u> Zachowanie płatu siedliska przyrodniczego. <u>Działania fakultatywne:</u> Prowadzenie ekstensywnego sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie płatu siedliska, w granicach działki nr 239/1 obr. Glinna, stanowiącej łąkę położoną pomiędzy kompleksem źródłiskowym a rezerwatem Źródłiskowa Buczyna.	Trwałe użytki zielone w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska (dz. nr 239/1 obręb Glinna)	Działania obligatoryjne: właściciel lub użytkownik gruntu. Działania fakultatywne: właściciel lub użytkownik gruntu ²⁾
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1. Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną. 2. Na siedlisku kwaśnych buczyn tolerować drzewostany w 100% bukowe, jeśli takie uzyskano z odnowienia naturalnego. 3. W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Zarządca Lasów Miejskich w Szczecinie

		upraw – na siedlisku BMśw (TD So Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 60 So 30 Db i inne 10, na siedlisku LMśw, LMw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10, na siedlisku LMśw, LMw (TD Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 70 Db, So i inne 30, na siedlisku LMśw, LMw (TD So Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 50 So 30 Db i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10, na siedlisku Lśw (TD Db Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 70 Db i inne 30. Zalecany rodzaj rębni: II/III/IV/V. Orientacyjne składry gatunkowe upraw z So zaleca się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie drzewostanu macierzystego występowała So, w udziale minimum 30%. Gatunki domieszkowe – Dbb, So (na uboższych siedliskach LM), Dbs. 4. Ewentualne domieszki wprowadzać na tym siedlisku w zmieszaniu kępowym lub mniejszym (z wyjątkiem dębu). Wielkość gniazd przy rębniach gniazdowych ograniczyć do 40 arów. 5. W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki. 6. Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych zaleca się zachowywać w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szalkak, kruszyna, wierzba).		
	Dąb w składzie drzewostanów	Na siedliskach kwaśnych buczyn z dębem utrzymywać jego udział, ew. wprowadzać jako gatunek domieszkowy (nie robić tego jednak kosztem podrostu bukowego). Wobec braku odnowień naturalnych dębu odnawiać go sztucznie w gniazdach, przy czym gniazda zakładane w rębni gniazdowej nie powinny mieć powierzchni większej niż 40 arów.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Zarządca Lasów Miejskich w Szczecinie
	Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacjowa, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka, tawlina jarzębolistna) z dopuszczeniem używania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) Nie dokonywać nowych nasadzeń ww. inwazyjnych gatunków w płatach siedlisk przyrodniczych oraz na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Zarządca Lasów Miejskich w Szczecinie

Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział obcych ekologicznie gatunków iglastych z rodzajów świerk, modrzew z tolerowaniem ich w formie rozproszonych, niewielkich kęp (ok. 5 arów) lub w mniejszym zmieszaniu. 2) Ograniczać nowe nasadzenia tych gatunków w płatach siedliska przyrodniczego.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Zarządca Lasów Miejskich w Szczecinie
Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne tj.: a) przy rębniach, w szczególności wielkopowierzchniowych, zachowywać powstałe naturalnie kępy podrostu, b) na powierzchniach wskazanych w planie urządzenia lasu wprowadzać rębnie złożone z wydłużonym okresem odnowienia lub przerębrowe (np. w przypadku liczego pojawiania się kęp podrostu), c) W celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielienia o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar. 2) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania, dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. 3) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem). 4) Zaleca się przy odnowieniu sztucznym przygotowywać glebę ręcznie na stokach o pochyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwiczy (nigdy w dół stoku).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Zarządca Lasów Miejskich w Szczecinie
Poprawa cech strukturalnych drzewostanów	1) Stosowana w drzewostanach bukowych rębnia częściowa wielkopowierzchniowa IIa powinna być realizowana na powierzchniach manipulacyjnych nie przekraczających 6 ha, z dopuszczeniem realizacji zabiegu na powierzchni większej w uzasadnionych przypadkach (np. w przypadku istnienia odnowienia naturalnego na większym areale). 2) Wprowadzić do rębni stosowanych w buczynach obszaru rębnie stopniowe z długim okresem odnowienia i przerębrowe. Ostateczny zakres ich wprowadzania ustalić w Planach Urządzenia Lasu. Preferować je tam, gdzie pojawiają się naturalnie kępy podrostu bukowego, w szczególności w starodrzewach, w	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

		oddziałach sąsiadujących z rezerwatami. 3) Zaleca się tolerowanie luk o powierzchni do 15 arów w drzewostanach na siedlisku przyrodniczym, zwłaszcza w miejscach z utrudnionym odnowieniem.		
Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych		1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji kłeskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia. 2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębemu, należy uwzględniać również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerваты przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu. 3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym w miarę możliwości celowym jest pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów. 4) Zaleca się zostawiać w lesie pozostałości po zrębach (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności. 5) Zaleca się drewno przeznaczone do wywózki składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Utrzymanie lub zwiększenie udziału starodrzewów w lasach		Zaleca się utrzymywać udział starodrzewów w lasach bukowych obszaru.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna		Zaleca się pozyskiwać drewno przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Zaleca się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Ochrona ekotonów		Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródlisk oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębiami zupełnymi (zaleca się stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

		drzewostanu).		
	Ochrona bierna biogrup	1) Wykluczać z użytkowania gospodarczego i hodowlanego w drzewostanach rębnych i przeszlórębnych biogrupy o powierzchni stanowiącej ok. 5% wydzielienia przekraczającego 1 ha (powierzchnia biogrup nie może być mniejsza niż 0,06 ha) - nie dotyczy bloków upraw pochodnych. 2) Biogrupy wyznaczać w płatach typowo wykształconego siedliska, z drzewostanem bukowym, bez udziału gatunków obcych i wyodrębniać jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania obejść i objazdów.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae</i> Fagenion, <i>Galio odorati</i> -Fagenion)	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną. 2) Na siedlisku żyznych buczyn tolerować drzewostany w 100% bukowe, jeśli takie uzyskano z odnowienia naturalnego. 3) Na siedlisku żyznych buczyn tolerować dowolny udział jawora i graba jeśli pochodzi z odnowienia naturalnego. 4) W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw: a) w podtypie żyznej buczyny niżowej – na siedlisku BMśw (So Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 60 So 30 Db i inne 10, na siedlisku LMśw (TD Bk): Bk 80 Db i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10, na siedlisku Lw (TD Db Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 60 Db 30 Wz i inne 10, na siedlisku Lw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10; zalecany rodzaj rębni: II/III/IV/V; orientacyjne składy gatunkowe upraw z So zaleca się stosować w przypadku odnawiania powierzchni, na których w składzie drzewostanu macierzystego występowała So, w udziale minimum 30%; gatunki domieszkowe – Dbb, Dbs, Js, Ol, Wz, Gb, Czereśnia ptasia. b) w podtypie wilgotnej buczyny niżowej ze szczyrem - na siedlisku Lw (TD Bk): Bk 90 Db i inne 10; zalecany rodzaj rębni: II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Dbb, Dbs, Js, Ol, Wz, Gb, Czereśnia ptasia. 5) Na siedlisku żyznych buczyn nie wykonywać rębni gniazdowej zupełnej.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

	6) Domieszki zaleca się wprowadzać na tym siedlisku w zmieszaniu kępowym lub mniejszym. 7) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki. 8) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych zaleca się zachowywać w składzie drzewostanów i podszytu obecne w nich gatunki rodzime drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szakłak, kruszyna, wierzba).		
Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacyjowa, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka, tawlina jarzębolistna) z dopuszczeniem używania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) Nie dokonywać nowych nasadzeń ww. inwazyjnych gatunków w płatach siedlisk przyrodniczych oraz na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział obcych ekologicznie gatunków iglastych z rodzajów: świerk, daglezja, modrzew i sosna. 2) Ograniczać nowe nasadzenia tych gatunków w płatach siedliska przyrodniczego, w szczególności świerka.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne tj.: a) przy rębniach, w szczególności wielkopowierzchniowych, zachowywać powstałe naturalnie kępy podrostu, b) na powierzchniach wskazanych w planie urządzenia lasu wprowadzać rębnie złożone z wydłużonym okresem odnowienia lub przerębowe (np. w przypadku liczego pojawiania się kęp podrostu), c) w celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielania o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar. 2) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. Zaleca się stosowanie rozwiązań pozostawiających część gleby bez przekształceń. 3) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

		powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem). 4) Zaleca się przy odnowieniu sztucznym przygotowywać glebę ręcznie na stokach o pochyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwie (nigdy w dół stoku).		
Poprawa cech strukturalnych drzewostanów		1) Stosowana w drzewostanach bukowych rębna częściowa wielkopowierzchniowa IIa powinna być realizowana na powierzchniach manipulacyjnych nie przekraczających 6 ha, z dopuszczeniem realizacji zabiegu na powierzchni większej w uzasadnionych przypadkach (np. w przypadku istnienia odnowienia naturalnego na większej powierzchni). 2) Wprowadzić do rębni stosowanych w buczynach obszaru rębnie stopniowe z długim okresem odnowienia i przerębowe. Ostateczny zakres ich wprowadzania ustalić w Planach Urządzania Lasu. Preferować je tam, gdzie w pojawiają się naturalnie kępy podrostu bukowego, w szczególności w starodrzewach, w oddziałach sąsiadujących z rezerwatami. 3) Zaleca się tolerowanie luk o powierzchni do 15 arów w drzewostanach na siedlisku przyrodniczym, zwłaszcza w miejscach z utrudnionym odnowieniem.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych		1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia. 2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębniemu, należy uwzględniać również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerваты przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu. 3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym w miarę możliwości celowym jest pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów. 4) Zaleca się zostawiać w lesie pozostałości pozrębowe (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności. 5) Zaleca się drewno przeznaczone do wywózki składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Zaleca się pozyskiwać drewno przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Zaleca się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Utrzymanie lub zwiększenie udziału starodrzewów w lasach	Zaleca się utrzymywać udział starodrzewów w lasach bukowych obszaru.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Ochrona bierna biogrup	1) Wykluczać z użytkowania gospodarczego i hodowlanego w drzewostanach rębnych i przeszlórębnych biogrupy o powierzchni stanowiącej ok. 5% wydzielienia przekraczającego 1 ha (powierzchnia biogrup nie może być mniejsza niż 0,06 ha) - nie dotyczy bloków upraw pochodnych. 2) Biogrupy wyznaczać w płatach typowo wykształconego siedliska, z drzewostanem bukowym, bez udziału gatunków obcych i wyodrębniać jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania obejść i objazdów.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Ochrona ekotonów	Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródeł oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębiami zupełnymi (zaleca się stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną. 2) Stosować następujące składy gatunkowe upraw – na siedlisku BMśw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku BMw (TD So Db Bk Bk – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Bk 50 Db 30 So i inne 20, na siedlisku LMśw (TD So Gb Db – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): Db 40 Gb 30 So i inne 30, na siedlisku LMw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku LMw (TD Gb Db): Db 60 Gb 30 Lp i inne 10, na siedlisku Lśw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Gb Db): Db 50 Gb 30 Lp i	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

		inne 20, na siedlisku Lśw (TD Gb Bk): Bk 50 Gb 30 Lp i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Lp Db): Dbs 50 Lp 30 Gb i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Gb Bk Db): Db 40 Bk 30 Gb i inne 30, na siedlisku Lśw (TD Gb Db Bk): Bk 40 Db 30 Gb i inne 30, na siedlisku Lśw (TD Db Gb): Gb 50 Db 30 Lp i inne 20, na siedlisku Lśw (TD Bk Gb): Gb 50 Bk 30 Lp i inne 20, na siedlisku Lw (TD Db): Db 80 Gb i inne 20, na siedlisku Lw (TD Gb Db): Db 60 Gb 30 Lp i inne 10, na siedlisku Lw (TD Db Gb): Gb 50 Db 30 Wz i inne 20. Zalecany rodzaj rębni: II/II/IV/V. Grab wprowadzić w zmieszaniu grupowym lub kępowym. Dopuszcza się udział Gb w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu. Gatunki domieszkowe – Js, Lpd, Czeresnia ptasia, Jrz brekinia, Ol, Wz. 3) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki. 4) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych zaleca się zachowywać w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czeremcha pospolita, czereśnia pospolita, szakłak, kruszyna, wierzba).		
	Dąb w składzie drzewostanów	Na siedliskach grądów utrzymywać udział dębu jako gatunku panującego lub domieszkowego. Wobec braku odnowień naturalnych dębu odnawiać go sztuczne w gniazdach, przy czym gniazda nie powinny mieć powierzchni większej niż 50 arów. W płatach siedlisk zajmujących powierzchnię mniejszą niż 1 ha dąb wprowadzać w ramach rębni II na powierzchniach otwartych.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacyjowa, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka) z dopuszczeniem stosowania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) Nie dokonywać nowych nasadzeń ww. inwazyjnych gatunków w płatach siedlisk przyrodniczych i unikać ich wprowadzania na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział obcych ekologicznie gatunków iglastych z rodzajów świerk, dagleżja, modrzew i sosna. 2) Ograniczać nowe nasadzenia tych gatunków w płatach siedliska przyrodniczego, w szczególności świerka.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych	1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia. 2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębnemu, należy uwzględniać również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerваты przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu. 3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym w miarę możliwości celowym jest pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów. 4) Zaleca się zostawiać w lesie pozostałości pozrębowe (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności. 5) Zaleca się drewno przeznaczone do wywózki składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne. 2) W płatach siedlisk grądowych zwiększyć udział rębni złożonych pozwalających na utrzymanie wielowarstwowej struktury drzewostanu. 3) W celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielienia o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar. 4) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania, dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. 5) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem). 6) Przy odnowieniu sztucznym przygotowywać glebę ręcznie na stokach o	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

		pochyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwie (nigdy w dół stoku).		
	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Zaleca się pozyskiwać drewno przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Zaleca się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Ochrona ekotonów	Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródeł oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębiami zupełnymi (zaleca się stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Ochrona bierna biogrup w lasach	1) Podczas prowadzonych prac w drzewostanach rębnych i przeszlórębnych o okresie odnowienia krótszym niż 25 lat, ok. 5% powierzchni (nie mniej niż 0,06 ha) każdego wydzielania o powierzchni przekraczającej 1 ha trwale wykluczać z realizacji zabiegów - nie dotyczy bloków upraw pochodnych. Powierzchnie takich biogrup powinny być wyodrębniane jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 2) Zbocza doliny Płoni zajęte przez siedliska grądowe zaleca się wyznaczyć jako ekosystemy referencyjne.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino, Lasy Miejskie w Szczecinie
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną. 2) W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw: a) w podtypie pomorskiego kwaśnego lasu brzoźowo-dębowego – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Brz Db): Db 60 Brz 30 So i inne 10; (TD So Db Brz): Brz 40 Db 30 So 30; (TD Db Brz): Brz 60 Db 30 i inne 10; (TD So Db): Db 60 So 40; (TD So Brz Db): So 30 Brz 30 Db 30 i inne 10; (TD Bk Db): Db 60 Bk	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

		30 Brz i inne 10; Zalecany rodzaj rębni: II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Bk, Ol, Os, Brzomsz; b) w podtypie śródlądowej kwaśnej dąbrowy – na siedlisku BMśw (TD Db So – dopuszczony dla siedlisk przyrodniczych w stanie zachowania „C”): So 50 Db 30 Bk i inne 20; (TD So Db): Db 50 So 30 Bk i inne 20; na siedlisku LMśw (TD Bk Db): Db 50 Bk 30 So i inne 20; (TD So Db): Db 50 So 30 Bk i inne 20; na siedlisku LMśw (TD Bk Db): Db 50 Bk 30 So i inne 20; (TD So Db): na siedlisku LMw (TD So Db): Db 50 So 30 Brz i inne 20; na siedlisku Lśw (TD Bk Db): Db 50 Bk 30 Jw i inne 20; (TD Db): Db 80 Bk i inne 20; (TD Db Bk): Bk 50 Db 30 Jw i inne 20; Zalecany rodzaj rębni: II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Bk, Ol, Os, Brzomsz. 3) W odnowieniach naturalnych tolerować duży udział włącznie z panowaniem w 100% buka, co traktować należy na tym siedlisku jako regenerację kwaśnej buczyny. 4) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki. 5) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych zachowywać w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czerecha pospolita, czereśnia pospolita, szalkak, kruszyna, wierzba, jałowiec).		
	Dąb w składzie drzewostanów	Na siedliskach dąbrów utrzymywać udział dębu jako gatunku panującego lub domieszkowego. Wobec braku odnowień naturalnych dębu odnawiać go sztucznie w gniazdach, przy czym gniazda zakładane w rębni gniazdowej nie powinny mieć powierzchni większej niż 50 arów.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacjowa, dąb czerwony, czerecha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka) z dopuszczeniem stosowania środków chemicznych stosowanych punktowo. Ze względu na szczególną inwazyjność tych gatunków w siedliskach kwaśnych dąbrów zadanie należy traktować jako ważne. 2) Nie dokonywać nowych nasadzeń ww. gatunków obcych geograficznie w płatach siedlisk przyrodniczych i unikać ich wprowadzania na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

Ograniczanie udziału gatunków obcych ekologicznie	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych ograniczać udział gatunków iglastych z rodzajów świerk, modrzew, dagleza, a także sosny jeśli ta dominuje (tolerować ją w domieszkach). 2) Nie dokonywać nowych nasadzeń tych gatunków w płatach siedlisk przyrodniczych z wyjątkiem sosny pospolitej sadzonej na siedlisku BM i LM oraz wyjątkowo wprowadzanych pozostałych gatunków w zmieszaniu pojedynczym lub kępowym.	Wszystkie płaty siedliska ²	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Ochrona cech siedliska przyrodniczego podczas odnawiania drzewostanów	1) Dostosowywać rębnię do warunków lokalnych chroniąc i wykorzystując odnowienie naturalne tj.: a) przy rębniach, w szczególności wielkopowierzchniowych, zachowywać powstałe naturalnie kępy podrostu, b) na powierzchniach wskazanych w planie urządzania lasu wprowadzać rębnie złożone z wydłużonym okresem odnowienia lub przerębnowe (np. w przypadku liczego pojawiania się kęp podrostu), c) W celu wsparcia odnowienia naturalnego w drzewostanach rębnych dopuszcza się mechaniczne przygotowanie gleby z warunkiem zachowania fragmentów runa bez ingerencji o łącznej powierzchni stanowiącej ok. 5% powierzchni wydzielienia o minimalnej powierzchni zachowywanych płatów wynoszącej 1 ar. 2) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich uzyskania, dopuszcza się odnowienia sztuczne. Przy ewentualnych odnowieniach sztucznych sposoby przygotowania gleby powinny w maksymalnym stopniu chronić glebę przed naruszeniem jej struktury czy niszczeniem żyjących w niej organizmów. 3) Powierzchnie manipulacyjne, na których wykonywana jest orka w celu sztucznego odnowienia nie powinny przekraczać 6 ha, przy czym w obrębie powierzchni manipulacyjnej łącznie na 5% powierzchni zachować runo i glebę bez orki (optymalnie w miejscach z typowo wykształconym dla siedliska runem). 4) Zaleca się przy odnowieniu sztucznym przygotowywać glebę ręcznie na stokach o pochyleniu przekraczającym 20 stopni. Przy stokach o mniejszym nachyleniu, ewentualną orkę wykonywać wyłącznie po warstwiczy (nigdy w dół stoku).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych	1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia. 2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębnemu, należy uwzględniać również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerваты przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu. 3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym w miarę możliwości celowym jest pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów. 4) Zaleca się zostawiać w lesie pozostałości pozrębowe (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności. 5) Zaleca się drewno przeznaczone do wywózki składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Utrzymanie lub zwiększenie udziału starodrzewów w lasach	Zaleca się utrzymywać udział starodrzewów w lasach dębowych obszaru.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Zaleca się pozyskiwać drewno przy użyciu technologii minimalizujących ingerencję w środowisko leśne. Zaleca się koncentrowanie prac rębnych w I oraz IV kwartale.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Ochrona ekotonów	Kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1-2 wysokości drzewostanu wzdłuż naturalnych zbiorników wodnych, rzek, źródlisk oraz bagien, torfowisk (stanowiących siedliska przyrodnicze) o powierzchni powyżej 0,5 ha, nieużytkowane rębiami zupełnymi (zaleca się stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
Ochrona bierna biogrup	1) Wykluczać z użytkowania gospodarczego i hodowlanego w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych biogrupy o powierzchni stanowiącej ok. 5% wydzielenia	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino

		przekraczającego 1 ha (powierzchnia biogrup nie może być mniejsza niż 0,06 ha) - nie dotyczy bloków upraw pochodnych. 2) Biogrupy wyznaczać w płatach typowo wykształconego siedliska, bez udziału gatunków obcych i wyodrębniać jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania obejść i objazdów.		i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną. 2) W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw: a) w podtypie nadrzecznego łęgu wierzbowego – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Wb): Wb 70 Ol i inne 30; zalecane pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu; b) w podtypie nadrzecznego łęgu topolowego – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Tp): Tp 70 Ol i inne 30; zalecane pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu; c) w podtypie niżowego łęgu jesionowo-olszowego – na siedlisku LMw (TD Ol Js): Js 50 Ol 30 Brz i inne 20; na siedlisku LMw (TD Js Ol): Ol 50 js 30 Brz i inne 20; na siedlisku Lw (TD Ol Js): Js 50 Ol 30 Brz i inne 20; (TD Js Db): Db 50 Js 30 Wz i inne 20; (TD Db Js): Js 50 Db 40 ol i inne 10; (TD Db Ol): Ol 50 Db 30 Wz i inne 20; (TD Ol Db): Db 50 Ol 30 Wz i inne 20; na siedlisku OIJ (TD Js Ol): Ol 60 Js 30 Brz i inne 10; (TD Ol Js): Js 60 Ol 30 Brz i inne 10; na siedlisku Ol (TD Ol): Ol 90 Js i inne 10; Zalecany rodzaj rębni: I/II/III/IV/V; gatunki domieszkowe – Wz, Dbs, Brz, Js, Ol, Gb, Bk; d) w podtypie źródliskowego lasu olszowego na niżu – na siedlisku OIJ (TD Ol): Ol 90 Js i inne 10; zalecane pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu; e) w podtypie podgórskiego łęgu jesionowego – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Js): Js 90 Ol i inne 10; zalecane pozostawienie drzew	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie

		do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu. 2) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki. 3) Utrzymywać w składzie drzewostanów jesion jeśli nie wykazuje objawów chorobowych i nie zamiera. 4) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych zaleca się zachowywać w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, bez czarny, grab, wiąz, berberys, jabłoń dzika i grusza dzika, czerecha pospolita, czereśnia pospolita, szakłak, kruszyna, kalina koralowa, wierzba).		
Eliminowanie i ograniczanie udziału gatunków inwazyjnych w składzie drzewostanów i podszytów	1) Sukcesywnie podczas zabiegów hodowlanych, pielęgnacyjnych i ochronnych eliminować z drzewostanów i podszytu gatunki obce (robinia akacyjowa, dąb czerwony, czerecha amerykańska, klon jesionolistny, świdośliwa, śnieguliczka) z dopuszczeniem stosowania środków chemicznych stosowanych punktowo. 2) Nie dokonywać nowych nasadzeń ww. inwazyjnych gatunków w płatach siedlisk przyrodniczych i unikać ich wprowadzania na pozostałym obszarze w obrębie obszaru Natura 2000.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie	
Zwiększenie zasobu martwego drewna w siedliskach leśnych	1) Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozkładu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji kłeskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia. 2) Rozważając ilość drzew biocenotycznych niezbędnych do pozostawienia na powierzchni podlegającej użytkowaniu rębnemu, należy uwzględniać również ich depozyt w sąsiednich wydzieleniach (np. ekosystemy referencyjne, rezerваты przyrody, tereny trudnodostępne, itp.) powierzchnię rozliczając w ramach ostępu. 3) W przypadku konieczności ścięcia drzewa o charakterze drzewa biocenotycznego dopuszcza się pozostawienie na gruncie nieprzydatnego pod względem gospodarczym fragmentu drzewa (np. objętego zgnilizną) celem zwiększenia zasobu martwego drewna, przy czym w miarę możliwości celowym jest pozostawianie całych ściętych drzew lub ich dłuższych fragmentów. 4) Zaleca się zostawiać w lesie pozostałości pozrębowe (nie wypalać, nie zrzucać do mokradeł, źródlisk i zbiorników), z dopuszczeniem zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie	

		5) Zaleca się drewno przeznaczone do wywózki składować i przetrzymywać poza miejscami nasłonecznionymi, w odległości dłuższej niż 150 m od granic rezerwatów, w terminie od 1 września do 14 maja (poza okresem rójki owadów).		
	Minimalizacja ingerencji w środowisko leśne podczas pozyskania drewna	Zaleca się utrzymywać udział starodrzewów w lasach łęgowych obszaru.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Szczególna ochrona leśnych ekosystemów źródliskowych i łęgowych	Zaleca się wyłączyć z użytkowania drzewostany na siedliskach łęgowych. W dolinie Płoni użytkować gospodarczo łęgi z kształtowaniem i/lub zachowaniem strefy ekotonowej wzdłuż brzegów rzeki.	Wszystkie płaty	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
91I0 Ciepolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>)	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie w składzie drzewostanów właściwych gatunków rodzimych	1) Preferować odnowienia naturalne drzewostanu, a w przypadku niemożności ich jego uzyskania wykonywać odnowienia sztuczne z użyciem lokalnego materiału odnowieniowego zgodnie z regionalizacją nasienną. 3) W przypadku odnawiania sztucznego stosować następujące składy gatunkowe upraw: a) w podtypie świetlistej dąbrowy – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD So Db): Dbb 50 So 30 Brz i inne 20; (TD Db): Dbb 90 Lp i inne 10; Zalecany rodzaj rębni: IV/V; gatunki domieszkowe – So, Jrz brekinia, Wz; b) w podtypie kserotermicznej dąbrowie z dębem omszonym – bez względu na typ siedliskowy lasu (TD Db): Dbb 90 Lp i inne 10; Zalecany rodzaj rębni: IV/V; gatunki domieszkowe – Kl polny, Jrz brekinia, Wz, So. 2) W domieszkach wprowadzać wyłącznie rodzime gatunki. 3) Podczas zabiegów hodowlanych i pielęgnacyjnych zachowywać w składzie drzewostanów i podszytu przedstawicieli obecnych w nich gatunków rodzimych drzew i krzewów (nie eliminować zupełnie ze składu takich taksonów jak: leszczyna, głogi, berberys, szakłak, kruszyna). Ustalenie to nie dotyczy gatunków silnie zacieniających dno lasu (buk, jawor, klon).	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Eliminowanie i ograniczanie	W ramach prowadzonych zabiegów gospodarczych wycinanie gatunków obcych (w tym dąb czerwony) i zwalczanie za pomocą punktowego użycia środków	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino,

	udziału gatunków inwazyjnych i ekspansywnych zmieniających warunki świetlne	chemicznych (robinia, czeremcha amerykańska, osika). W miarę możliwości ograniczanie udziału w drzewostanie (także podszycie) buka, klona, jawora, ew. poprawa warunków świetlnych poprzez rozluźnienie zwarcia dębów i sosen.		Lasy Miejskie w Szczecinie
	Wzmocnienie populacji lokalnie zagrożonego gatunku typowego dla dąbrów świetlistych	Namnożenie jarzębu brekinii z miejscowego materiału (zarówno z nasion, jak i zrazów z zachowanych, rozproszonych pojedynczych drzew rosnących jeszcze w Puszczy Bukowej). Gatunek wprowadzić w sąsiedztwie dąbrów świetlistych, w widnych partiach kwaśnych dąbrów.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Utrzymanie trwałości drzewostanów	Ze względu na niewielkie i izolowane płaty siedliska stosować w ich obrębie rębnie złożone, które istotnie nie zmieniają warunków ekologicznych.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino, Lasy Miejskie w Szczecinie
1032 Skójką gruboskorupa <i>Unio crassus</i>	Działania związane z ochroną czynną			
	Budowa i modernizacja przepustów na rzece Płoni	Budowa 3 przepławek przy budowłach hydrotechnicznych na rzece Płoni w Szczecinie Strudze i Dąbiu, umożliwiających rozprzestrzenianie się gatunku za pośrednictwem ryb (na skrzelach których żyją glochidy skójki) i wymianę genów z populacjami w innych obszarach	Rzeka Płonia	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urzędów Wodnych w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz właścicielami budowli hydrotechnicznych
	Poprawa jakości wód rzeki Płoni	Kierowanie wniosków do odpowiednich organów o wszczęcie postępowań w sprawie eliminacji nielegalnych punktowych źródeł zanieczyszczeń bezpośrednich, kontroli stanu urządzeń do gromadzenia i odprowadzania ścieków na terenach zlewni bezpośredniej rzeki Płoni. Wspieranie innych działań poprawiających właściwości fizyko-chemiczne wód rzeki powyżej miejsc występowania gatunku.	Zlewnia rzeki Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Ochrona przed obcymi gatunkami drapieżników	Eliminacja obcych gatunków drapieżników – norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota poprzez prowadzenie odstrzałów, chwytanie w pułapki żywołowne i innymi metodami.	Cały obszar Natura 2000	Lokalne Koła Łowieckie na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w

				Szczecinie
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie naturalnego charakteru koryta rzecznoego	Przy planowaniu prac hydrotechnicznych w rzece uwzględnić potrzebę ochrony siedliska gatunku, zachowując naturalne elementy ekosystemu rzecznoego.	Rzeka Płonia	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzenienia i stanu populacji – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Rzeka Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Rozpoznanie zagrożeń dla gatunku	Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń punktowych i powierzchniowych zlewni rzeki Płoni w obrębie obszaru.	Zlewnia rzeki Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Działania związane z ochroną czynną			
	Poprawa jakości wód rzeki Płoni	Kierowanie wniosków do odpowiednich organów o wszczęcie postępowań w sprawie eliminacji nielegalnych punktowych źródeł zanieczyszczeń bezpośrednich, kontroli stanu urządzeń do gromadzenia i odprowadzania ścieków na terenach zlewni bezpośredniej rzeki Płoni. Wspieranie innych działań poprawiających właściwości fizyko-chemiczne wód rzeki powyżej miejsc występowania gatunku.	Zlewnia rzeki Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie naturalnego charakteru koryta rzecznoego	Przy planowaniu prac hydrotechnicznych w rzece uwzględnić potrzebę ochrony siedliska gatunku, zachowując naturalne elementy ekosystemu rzecznoego. W przypadku niezbędnej potrzeby (np. ochrona przeciwpowodziowa) usuwania roślinności drzewiastej na brzegach zabieg w poszczególnych latach planować na jednym brzegu, zachowując bez ingerencji brzeg przeciwny	Rzeka Płonia	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzenienia i stanu populacji – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Rzeka Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Rozpoznanie zagrożeń dla gatunku	Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń punktowych i powierzchniowych zlewni rzeki Płoni w obrębie obszaru – w lat pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Zlewnia rzeki Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Ochrona	Ochrona barier biogeochemicznych poprzez zachowanie lub kształtowanie trwałej	Cały obszar ostoi	Gmina Stare

	roślinności nadbrzeżnej	roślinności wzdłuż brzegów zbiorników wodnych.		Czarnowo, gmina miasto Szczecin, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Ochrona drobnych zbiorników wodnych	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w zakresie utrzymywania naturalnego charakteru siedliska gatunku poprzez dbałość o zachowanie prawidłowych stosunków wodno-gruntowych oraz zapobiegania przed zasypywaniem i przekształcaniem w intensywnie użytkowane stawy rybne.	Cały obszar ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzenienia i stanu populacji – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Rzeka Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Ochrona zbiorników wodnych	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w celu utrzymania naturalnego charakteru siedliska gatunku poprzez dbałość o zachowanie prawidłowych stosunków wodno-gruntowych oraz zapobiegania przed zasypywaniem i przekształcaniem zbiorników.	Cały obszar ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Ochrona roślinności nadbrzeżnej	Ochrona barier biogeochemicznych poprzez zachowanie lub kształtowanie trwałej roślinności wzdłuż brzegów zbiorników wodnych.	Cały obszar ostoi	Gmina Stare Czarnowo, gmina miasto Szczecin, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzenienia i stanu populacji – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Zlewnia rzeki Płonia – cały odcinek w granicach ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Działania związane z ochroną czynną			
	Ograniczenie śmiertelności na drogach podczas migracji	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w celu zabezpieczenia szlaków migracji płazów poprzez budowę i utrzymanie płotków herpetologicznych z trwałych elementów modułowych, połączonych z kanałowymi przejściami przez drogi, z kratownicą w nawierzchni drogi lub innych rozwiązań technicznych umożliwiających bezkolizyjną migrację osobników. Kontrola trwałości technicznej płotków herpetologicznych oraz drożności przejść kanałowych przez drogi. Po zrealizowanej inwestycji prowadzić coroczne kontrole przed rozpoczęciem okresu migracyjnego płazów (preferowany termin: luty-	Odcinki dróg kolidujące ze szlakami migracji: ul. Kopalniana w Parku Leśnym Zdroje, ul. Smocza od skrzyżowania z ul. Falskiego do	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

		marzec).	rozwidlenia dróg w rejonie oddziałów 267-267 Nadl. Gryfino, droga między Kołowem a Szczecinem Podjuchami na wysokości głazu Serce Puszczy i Lisich Stawków, droga z Kołowa do Dobropola – cały odcinek leśny, droga na terenach leśnych między oddz. 205, 206 i 211 Nadl. Gryfino	
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
Ochrona drobnych zbiorników wodnych	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w celu utrzymania naturalnego charakteru siedliska gatunku poprzez dbałość o zachowanie prawidłowych stosunków wodno-gruntowych oraz zapobieganiu przed zasypywaniem i przekształcaniem w intensywnie użytkowane stawy rybne.	Cały obszar ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie	
Ochrona powiązań ekologicznych między populacjami i siedlisk zimowania	Upowszechnianie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, w szczególności z zakresu ochrony krajobrazu i zachowania bioróżnorodności, ochrony gruntów rolnych, oraz ochrony wód, przy uwzględnieniu potrzeb ochrony gatunku i jego siedliska stanowiącego przedmiot ochrony.	Cały obszar ostoi w rejonie miejsc występowania gatunku	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie	
Ochrona strefy brzegowej i barier biogeochemicznych wokół zbiorników	Zachowanie lub kształtowanie istniejących pasów roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej wód). Na terenach leśnych ograniczenie użytkowania gospodarczego drzewostanów w pasie o szerokości równej wysokości drzewostanu od brzegów zbiorników wodnych (niedopuszczanie do usuwania pokrywy leśnej – stosowanie rębni złożonych), zalecane wyłączenie z użytkowania rębego tego pasa lasu.	Wszystkie stanowiska gatunku w obszarze	Właściciele/ użytkownicy gruntów ²⁾ , Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska	
Zachowanie	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w zakresie utrzymywania siedlisk	Wszystkie	Regionalny Dyrektor	

	naturalnego charakteru zbiorników śródlęśnych i śródpolnych	gatunku jako nieużytków rybackich z dopuszczeniem punktowej ingerencji w celu urządzenia i utrzymania punktów czerpania wód.	naturalne zbiorniki śródlęśne i śródpolne	Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Modyfikacja gospodarki rybackiej	Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, poprzez: 1) kształtowanie ichtiofauny w sposób naturalny lub zarybianie rodzimymi gatunkami drapieżnymi; 2) użytkowanie stawnych narzędzi połowowych.	Wszystkie stanowiska gatunku w obszarze, gdzie prowadzona jest gospodarka rybacka	Użytkownicy rybacy ²⁾
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzenienia i stanu populacji, w szczególności miejsc rozrodu i szlaków migracji – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Cały obszar	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Działania związane z ochroną czynną			
	Ograniczenie śmiertelności na drogach podczas migracji	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w celu zabezpieczenia szlaków migracji płazów poprzez budowę i utrzymanie płotków herpetologicznych z trwałych elementów modułowych, połączonych z kanałowymi przejściami przez drogi, z kratownicą w nawierzchni drogi lub innych rozwiązań technicznych umożliwiających bezkolizyjną migrację osobników. Kontrola trwałości technicznej płotków herpetologicznych oraz drożności przejść kanałowych przez drogi. Po zrealizowanej inwestycji prowadzić coroczne kontrole przed rozpoczęciem okresu migracyjnego płazów (preferowany termin: luty-marzec).	Odcinki dróg kolidujące ze szlakami migracji: ul. Kopalniana w Parku Leśnym Zdroje, ul. Smocza od skrzyżowania z ul. Falskiego do rozwidlenia dróg w rejonie oddziałów 267-267 Nadl. Gryfino, droga między Kołowem a Szczecinem Podjuchami na wysokości głazu Serce Puszczy i Lisich Stawków, droga z Kołowa do Dobropola – cały odcinek leśny, droga na terenach leśnych między	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w.

			oddz. 205, 206 i 211 Nadl. Gryfino	
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
Ochrona drobnych zbiorników wodnych	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w celu utrzymania naturalnego charakteru siedliska gatunku poprzez dbałość o zachowanie prawidłowych stosunków wodno-gruntowych oraz zapobiegania przed zasypywaniem i przekształcaniem w intensywnie użytkowane stawy rybne.	Cały obszar ostoi	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie	
Ochrona powiązań ekologicznych między populacjami i siedlisk zimowania	Upowszechnianie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, w szczególności z zakresuochrony krajobrazu i zachowania bioróżnorodności, ochrony gruntów rolnych orazochrony wód przy uwzględnieniu potrzeb ochrony gatunku i jego siedliska stanowiącego przedmiot ochrony.	Cały obszar ostoi w rejonie miejsc występowania gatunku	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie	
Ochrona strefy brzegowej i barier biogeochemicznych wokół zbiorników	Zachowanie kształtowanie istniejących pasów roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej wód). Na terenach leśnych ograniczenie użytkowania gospodarczego drzewostanów w pasie o szerokości równej wysokości drzewostanu od brzegów zbiorników wodnych (niedopuszczanie do usuwania pokrywy leśnej – stosowanie rębni złożonych), zalecane wyłączenie z użytkowania rębno tego pasa lasu.	Wszystkie stanowiska gatunku w obszarze	Właściciele/ użytkownicy gruntów ²⁾ , Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska	
Zachowanie naturalnego charakteru zbiorników śródlęśnych i śródpolnych	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w zakresie utrzymywania siedlisk gatunku jako nieużytków rybackich z dopuszczeniem punktowej ingerencji w celu urządzenia i utrzymania punktów czerpania wód.	Wszystkie naturalne zbiorniki śródlęgowe i śródpolne	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie	
Modyfikacja gospodarki rybackiej	Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, poprzez: 1) kształtowanie ichtiofauny w sposób naturalny lub zarybianie rodzimymi gatunkami drapieżnymi; 2) użytkowanie stawnych narzędzi połowowych.	Wszystkie stanowiska gatunku w obszarze	Użytkownicy rybaccy ²⁾	
Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzenienia i stanu populacji, w szczególności miejsc rozrodu i szlaków migracji – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Cały obszar	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie	

1308 Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Działania związane z ochroną czynną			
	Ochrona czynna kryjówek zimowych gatunku	1) Konserwacja krat zabezpieczających otwory wejściowe - naprawa lub wymiana uszkodzonych elementów i tablic informacyjnych. 2) Zamykanie otworów umożliwiających dostęp ludzi do kryjówek zimowych w okresie od 21 sierpnia do 30 kwietnia, tj. w okresie jesiennego rojenia oraz hibernacji. 3) Zapewnienie odpowiednich warunków wilgotnościowych poprzez umieszczenie w kryjówekach zbiorników z wodą.	Wszystkie kryjówki letnie i zimowe w budowlach podziemnych w obszarze gatunków	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z właścicielami gruntów
	Sztuczne kryjówki dla gatunku	Uzupełnianie liczby i dowieszanie skrzynek dla nietoperzy (preferować trocinobetonowe, wieszane na drzewach w sposób nieuszkodzający drzew i umożliwiający ich wzrost)	Lasy Puszczy Bukowej: wybrane fragmenty lasów z uwzględnieniem bezpośredniego sąsiedztwa rezerwatów przyrody (preferować sąsiedztwo nad umieszczaniem skrzynek w granicach rezerwatów)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielami gruntów
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Ochrona bierna kryjówek zimowych gatunków	W wydzieleniach leśnych w obrębie których znajdują się miejsca schronienia zaleca się stosować rębnie złożone, optymalnie w obszarze o promieniu 50 m od otworów wlotowych stosować tylko rębnie złożone.	Wszystkie kryjówki letnie i zimowe w budowlach podziemnych w obszarze gatunków	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielami gruntów
	Zwiększenie akceptacji dla ochrony gatunków	Edukacja społeczeństwa - organizacja prelekcji w szkołach i dla zainteresowanych grup, organizacja zajęć terenowych, plakaty i ulotki w miejscowościach i osiedlach miasta Szczecina otaczających Wzgórza Bukowe.	Osiedla i miejscowości przyległe do Puszczy Bukowej	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Nadleśniczy Nadleśnictwa Kliniska
	Poprawa	Zainicjowanie działań przewidzianych prawem mających na celu utrzymywanie i	Tereny rolnicze w	Regionalny Dyrektor

	powiązań ekologicznych między siedliskami gatunków	wprowadzanie zadrzewień liniowych w otwartym krajobrazie rolniczym, w szczególności łączących rozczłonkowane fragmenty kompleksu Puszczy Bukowej.	obszarze Natura 2000	Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Ochrona siedlisk rozrodczych i kryjówek letnich	Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach i zadrzewieniach do naturalnej śmierci i rozpadu tzw. drzew biocenotycznych, wykorzystywanych jako naturalne kryjówki, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	Cały obszar Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Zarządca lasów miejskich Szczecina, gminy: Stare Czarnowo, Szczecin, Gryfino, Kobylanka
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzeniania i stanu populacji, w szczególności miejsc rozrodu i miejsc zimowania, kryjówek letnich i przejściowych oraz miejsc żerowania – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Działania związane z ochroną czynną			
	Ochrona czynna kryjówek zimowych gatunku	1) Konserwacja krat zabezpieczających otwory wejściowe - naprawa lub wymiana uszkodzonych elementów i tablic informacyjnych. 2) Zamykanie otworów umożliwiających dostęp ludzi do kryjówek zimowych w okresie od 21 sierpnia do 30 kwietnia, tj. w okresie jesiennego rojenia oraz hibernacji. 3) Zapewnienie odpowiednich warunków wilgotnościowych poprzez umieszczenie w kryjówkach zbiorników z wodą.	Wszystkie kryjówki letnie i zimowe w budowlach podziemnych w obszarze gatunków	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z właścicielami gruntów
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Ochrona bierna kryjówek zimowych gatunków	W wydzieleniach leśnych w obrębie których znajdują się miejsca schronienia zaleca się stosować rębnie złożone, optymalnie w obszarze o promieniu 50 m od otworów wlotowych stosować tylko rębnie złożone.	Wszystkie kryjówki letnie i zimowe w budowlach podziemnych w obszarze gatunków	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z właścicielami gruntów
	Zwiększenie akceptacji dla ochrony gatunków	Edukacja społeczeństwa - organizacja prelekcji w szkołach i dla zainteresowanych grup, organizacja zajęć terenowych, plakaty i ulotki w miejscowościach i osiedlach miasta Szczecina otaczających Wzgórza Bukowe.	Osiedla i miejscowości przyległe do Puszczy Bukowej	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino

				i Nadleśniczy Nadleśnictwa Kliniska
	Poprawa powiązań ekologicznych między siedliskami gatunków	Zainicjowanie działań przewidzianych prawem mających na celu utrzymywanie i wprowadzanie zadrzewień liniowych w otwartym krajobrazie rolniczym, w szczególności łączących rozczłonkowane fragmenty kompleksu Puszczy Bukowej.	Tereny rolnicze w obszarze Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Ochrona siedlisk rozrodczych i kryjówek letnich	Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach i zadrzewieniach do naturalnej śmierci i rozpadu tzw. drzew biocenotycznych, wykorzystywanych jako naturalne kryjówki, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	Cały obszar Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Zarządca lasów miejskich Szczecina, gminy: Stare Czarnowo, Szczecin, Gryfino, Kobylanka
	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony			
	Poznanie zasobów gatunku	Rozpoznanie rozprzestrzeniania i stanu populacji, w szczególności miejsc rozrodu i miejsc zimowania, kryjówek letnich i przejściowych oraz miejsc żerowania – w pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Działania związane z ochroną czynną			
	Ograniczenie śmiertelności na drogach podczas migracji	Podjęcie inicjatyw przewidzianych prawem w celu rozpoznania miejsc częstego bytowania zwierząt w rejonach dróg i realizacji budowy przepustów umożliwiających zwierzętom bezpieczną migrację przez pas drogowy lub innych rozwiązań technicznych umożliwiających bezkolizyjną migrację osobników.	Po ustaleniu szlaków migracji	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Eliminacja antagonistycznych gatunków inwazyjnych	Eliminacja obcych gatunków drapieżników – norki amerykańskiej, szopa pracza i jenota poprzez prowadzenie odstrzałów, chwytanie w pułapki żywołowne i innymi metodami.	Cały obszar Natura 2000	Lokalne Koła Łowieckie na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Utrzymanie naturalnego charakteru koryta	Przy planowaniu prac hydrotechnicznych i utrzymaniowych w rzece uwzględnić potrzebę ochrony siedliska gatunku, zachowując naturalne elementy ekosystemu rzecznoego.	Rzeka Płonia	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

	rzecznego			

Działania dotyczące całego obszaru Natura 2000 lub wielu różnych przedmiotów ochrony

Przedmiot ochrony	Nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Podmiot odpowiedzialny
Wszystkie przedmioty ochrony	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
	Oznakowanie obszaru Natura 2000	Umieszczenie na granicy obszaru Natura 2000 tablic urzędowych informujących o obszarze ochrony. W pierwszej połowie obowiązywania Planu.	Na granicy obszaru przy wszystkich drogach publicznych i szlakach znakowanych (ok. 40 szt.)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z zarządcami dróg i gruntów
	Uzupełnienie i utrzymanie sieci rezerwatów przyrody jako powierzchni referencyjnych siedlisk przyrodniczych	Rozpoznanie i analiza propozycji uzupełnienia sieci rezerwatów przyrody w Puszczy Bukowej w celu stworzenia powiązanych ekologicznie ostoi dla wszystkich gatunków typowych dla lasów i siedlisk nieleśnych o charakterze naturalnym i typowym dla kompleksu puszczańskiego.	Wszystkie istniejące rezerваты oraz proponowane zgodnie z obowiązującymi dokumentami (Studium, Plan Urządzania Lasów Nadl. Gryfino, Plan ochrony Szczecińskiego PK): Lisi Potok, Węglino, Jezioro Czarne ³⁾	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Nadleśniczym Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska
	Uzupełnienie sieci ekosystemów referencyjnych poza rezerwatami przyrody	Dla zachowania ciągłości ekologicznej i różnorodności biologicznej leśnych siedlisk przyrodniczych w całym obszarze występowania leśnych siedlisk przyrodniczych rozważyć możliwość uzupełnienia sieci ekosystemów referencyjnych wyłączonych z użytkowania gospodarczego, uzupełniających sieć rezerwatów przyrody. 1) Ekosystemy referencyjne powinny być w miarę możliwości równomiernie rozmieszczone w całym kompleksie leśnym, chroniąc zróżnicowane i reprezentatywne dla obszaru Natura 2000 siedliska przyrodnicze. W zwartych kompleksach kwaśnych i żyznych buczyn oraz dąbrów dążyć do stworzenia sieci ekosystemów referencyjnych w taki sposób by docelowo w każdym oddziale lub oddziale przyległym do miejsca występowania danego siedliska	Wykaz powierzchni referencyjnych uzgodnionych podczas prac nad PZO w lasach Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska znajduje się pod tabelą ⁴⁾	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

		przyrodniczego znajdowała się jego powierzchnia referencyjna. Wyjątkiem mogą być obszary, gdzie brak wydzielen z drzewostanami w wieku rębny i przeszłorębnym. 2) Ekosystemy referencyjne o areale ponad 1 ha powinno się wyznaczać w płatach siedlisk o możliwie typowym charakterze roślinności i warunkach siedliskowych. Powierzchnie powinno się wyznaczać w drzewostanach rębnych i przeszłorębnym, w płatach lasów o strukturze i składzie nie wymagającym działań ochronnych (brak gatunków inwazyjnych). 3) Zaleca się również wyznaczać ekosystemy referencyjne w miejscach trudno dostępnych, kłopotliwych do użytkowania gospodarczego (stromie stoki, miejsca zabagnione) lub o zmniejszonym lub wykluczonym użytkowaniu z innych względów (powierzchnie doświadczalne, ostoje ksylobiontów, obrzeża wód i mokradeł, skraje lasów, ostoje gatunków chronionych strefowo). 4) W przypadku zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazana jest interwencja polegająca np. na powaleniu drzew zagrażających użytkownikom dróg i szlaków udostępnionych do ruchu. Drzewa zwalone na drogi, szlaki i ścieżki przecinać i odsuwać na bok, w celu unikania powstawania obejść i objazdów. 5) Zaleca się ingerencję na powierzchniach referencyjnych polegającą na eliminacji gatunków inwazyjnych, w przypadku ich pojawienia się.		
	Ochrona bierna biogrup jako alternatywa dla sieci powierzchni referencyjnych	1) W przypadku, gdy z różnych względów nie zostanie wyznaczona sieć ekosystemów referencyjnych należy ją zastąpić przez sieć biogrup wyznaczanych podczas prac prowadzonych w drzewostanach rębnych i przeszłorębnym. Każda biogrupa stanowić powinna ok. 5% arealu wydzielenia przekraczającego 1 ha (przy czym powierzchnia biogrupy nie może być mniejsza niż 0,06 ha). Powierzchnie takich biogrup powinny być wyodrębniane jako kępy, pozostawiając je do naturalnego rozpadu. 2) Biogrupy wyznaczać w miejscach z zachowaną roślinnością typową dla siedliska (bez gatunków inwazyjnych w drzewostanie) oraz w taki sposób, by w miarę możliwości biogrupy z sąsiadujących wydzielen tworzyły zwarte płaty.	Wszystkie płaty siedliska kwaśna buczyna (9110), żyzna buczyna (9130) i kwaśnych dąbrów (9190)	Nadleśniczy Nadleśnictwa Gryfino i Kliniska, Lasy Miejskie w Szczecinie
	Promocja płatności rolno-środowiskowych	Promocja i wspieranie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych z pakietów służących ochronie siedlisk przyrodniczych w obszarze	Cały obszar	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie we współpracy z Zachodniopomorską Izbą Rolniczą

²⁾ Właściciele lub użytkownicy gruntów na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

³⁾ Dopuszczyć należy korektę koncepcji docelowej sieci rezerwatów ze względu na zmiany, jakie zaszły w ekosystemach proponowanych do ochrony przed kilkunastu laty. Dokonać należy rewaloryzacji koncepcji uzupełnienia sieci rezerwatów w Puszczy Bukowej (np. podczas prac nad Programem Ochrony Przyrody Nadl. Gryfino). Celem nowych rezerwatów powinno być uzupełnienie sieci obiektów chronionych w tych częściach Puszczy, gdzie mimo występowania zachowanych kompleksów lasów liściastych rezerwatów brak – zwłaszcza w strefie czołowomorenowej między rezerwatami Kołowskie Parowy i Bukowe Zdroje (Lisi Potok) oraz na południe od Bukowych Zdrojów (Jezioro Węglino, Czajcza Góra). Analogicznie wartościowym uzupełnieniem sieci rezerwatów byłby tego typu obiekt w lasach na wschód od rzeki Płoni (Nadl. Kliniska). Kryteria wyznaczania rezerwatu powinny być następujące: 1) możliwie duże zróżnicowanie siedlisk przyrodniczych i bogactwo gatunkowe, 2) zgodność roślinności rzeczywistej z roślinnością potencjalną, 3) możliwie krótka granica zewnętrzna (zwarty kształt), 4) drzewostany starszych klas wieku nie wymagające zabiegów renaturyzacyjnych.

⁴⁾ Ekosystemy referencyjne – Nadleśnictwo Gryfino: 20 c, 23 a, 27 b, 22 b, 22 c, 97 a, 94 c, 97 c, 105 g, 239 b, 197 b, 41 b, 41 c, 41 d, 41 f, 208 b, 202 h, 202 i, 202 j, 202 o, 200 c, 347 a, 347 c, 348 d, 182 d, 127 m, 127 n, 209 d, 209 f, 209 g, 192 d, 192 c, 59 d, 60 a (część 0,60 ha), 63 a (część 0,29 ha), 195 h, 187 d, 188 a, 189 a, 81 f, 84 a, 84 b, 85 a, 123 g, 111 a, 111 d, 111 n, 113 c, 129 c, 129 h, 130 c, 131 d, 132 c, 145 f, 146 a, 146 f, 163 a, 246 j, 260 a, 281 c, 282 b, 300 b, 203 g, 144 a, 144 g (część 0,16 ha), 162 c, 218 f, 320 g, 9 c, 27 d, 27 f, 187 b, 97 k, 170 g, 171 d, 80 f, 86 b, 121 d (część 0,5 ha), 139 a (część 0,5 ha), 141 c, 143 b, 105 f, 105 i, 95 d, 246 h, 246 o, 238 d, 134 b, 148 b, 50 a (część 2 ha), 50 c, 51 c, 69 d, 203 d (część 1,01 ha), 203 f, 345 d, 345 f, 345 c (część 0,8 ha), 347 g, 347 k, 347 d (część 2,3 ha), 218 d, 201 a, 202 c, 215 a, 215 b, 215 c, 215 h, 215 f, 216 b, 235 a, 319 a, 319 b, 319 c, 319 d, 319 g, 319 f, 327 a, 327 b, 327 c, 327 d, 327 f, 327 g, 350 a, 350 f, 366 j, 366 l, 348 c, 349 a, 278 c, 278 g, 325 d, 361 d, 362 c, 362 l, 362 o, 362 s, 362 t, 362 x, 96 a, 96 c, 96 g, 104 (część 0,03 ha), 5 g, 5 h, 10 a, 259 b. Ekosystemy referencyjne – Nadleśnictwo Kliniska: 859 b (część), 859 c (część), 877 f (część), 881 b (część).